

Acta sanctorum

quotquot toto orbe coluntur, vel a catholicis scriptoribus celebrantur, quae
ex Latinis et Græcis, aliarumque gentium antiquis monumentis

XI priores dies complectens

Bolland, Johannes

Parisiis et Romæ, 1863

De S. Crispino III, Episc. Ticinensi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72708](#)

EX VARIIS.
Iterum invenitur.

ficiis, ubi etiamnum plurima fiunt miracula, quae facit per illum Deus et Dominus noster Jesus Christus, qui in Sanctis suis est mirabilis et gloriosus in secula saeculorum. Amen.

14 Celebratur autem festum ejus in Ecclesia Patavensi cum primis solemniter et honorifice pridie Nonas Augusti, et fit ibi conventus multorum homi-

num, quærentium auxilium et defensionem ab illo : percipiuntque multi, digne postulantes, mentis et corporis sospitatem per Christum Jesum Dominum nostrum.

a Imo plusquam tribus saeculis post.

b Quia haec major ecclesia? Certe Cathedrale templum Passavit est S. Stephani.

DE S. CRISPINO III, EPISC. TICINENSI.

AN CHR.
CDLXVI.
VII JANUARII.
S. Crispini
natalis.

Vita ex Ferrario.

Crispini Episcopi Ticinensis et Confessoris vii Januarii sacris Ecclesiæ tabulis inscriptum est nomen; refertur quoque a Bellino, Maurolico, Galesinio, Molano, Martyrologio Germanico; licet Ferrarius, ut supra diximus, Crispinum primum hoc die coli velit, hunc ad xxx Octobris rejicit, quo et Crispini II memoria celebratur. Galesinus utroque die Crispinum memorat, et in Notis utrobique se de Epiphanius decessore loqui ostendit.

2 Hujus vitam ita breviter describit idem Ferrarius in Catalogo SS. Italiæ : Crispinus Episcopus, tertius hujus nominis, post Thomam, qui S. Anastasio successerat, Ecclesiam Ticinensem administravit, Sixto III, Leone I, et Hilario Pontificibus. Vir fuit magnæ et spectatae sanctitatis. Cujus S. Epiphanius ejus successor, discipulus, et diaconus fuit. Quo sanctus Episcopus, cum valde senex esset, ut scribit S. Ennodius, in Ecclesiæ regimine utebatur, et brachii illius incedens sustentabatur. Interfuit Concilio Mediolanensi sub S. Eusebio ejus Sedis Episcopo jussu Leonis I Pape celebrato, una cum S. Maximo Episcopo Taurinensi, et Abundio Episcopo Comensi, et aliis. Cum autem Ecclesiæ sue annos xxxiv sanctissime præfuisse, senio confectus, Sede Epiphanius derelicta, migravit e vita anno salutis CDLXVI, quo tempore et S. Prosper Episcopus Regiensis diem clauserat extremum, Hilario Pontifice Maximo et Leone I Imperatore.

3 Hac Ferrarius; qui xxviii Maii de S. Anastasio Episcopo Papiensi agens, ait S. Crispini (secundi, ut arbitror, licet non exprimat) successorem fuisse; idque ipsum mox in dubium revocat. Celebratur is in Romano Martyrologio xxx Maii. Sedere, qui hic nominantur Pontifices Romani, Sextus III, a xxvi Aprilis cxxxii, usque ad xxviii Martii cdxl, quo die ab Ecclesiæ colitur: Leo I, a x Maii ejusdem anni, usque ad xi April. cdlxi, quo die ejus dabimus vitam : successus Hilarius eodem anno, mense Novembri; obiit x Septemb. cdlxvii, quo die colitur. S. Epiphanii Episcopi Ticinensis vitam infra xxi Januarii dabimus a S. Ennodio conscriptam; de ipso vero Ennodio agemus xvii Julii. Conciliï Mediolanensis, Sanctique Crispini meminimus Baronistom. 6 Annal. an. cdl, num. 13, et sequentibus. Qui hic memorantur ei interfuisse sancti Episcopi, Eusebius Mediolanensis xii Augusti, Maximus Taurinensis xxv Junii, Abundius Comensis ii Aprilis, coluntur. De S. Prospero, qui hic Regiensis Episcopus dicitur, agemus xxx Junii.

4 Porro quæ hic Ferrarius de obsequiis decrepito

Antistit ab Epiphanio exhibitis narrat, ea inferius in ipsis vita Epiphanius fusius referuntur; uti et quod de agri Summiatis controversia perperam Crispino I tribui supra monumus; idque inter cetera de eo predicitur: At ille venerabilis Crispinus Episcopus, favoris S. Epiphanius pertinaci tenens districione censuram, et quem numquam nisi bona conscientia duxit ad gravitatem, sic eum (Epiphanium) mulcebat sensibus, ut morderet obtutu; et sub specie frontis rigida clamdestinum circa discipulum nutriebat affectum: pasciebatur alumni sui optabili conversatione Pater, et in omnibus ejus actibus oculos amoenabat. *Paulo deinde Ab eo juvatur.*

5 De morte tandem Crispini haec scribit: Circa finem Moritur. tamen vita, quem spiritu prævidebat sanctus Antistes, Mediolanum vicinam expetiit civitatem, etc. Subdit commendatam civitatem, et Ecclesiam suam, atque Epiphanium discipulum. Atque Ticinum, inquit, quasi ad sepulchrum festinans regressus est: qui aliquantis emensis diebus morbo regio perfusus, lucem sæculi nostri superna habitatione commutavit. Mennit obitus illius Baronius tom. 6, ad an. CDLXVI, num. 16. De eo et S. Epiphano illos Guilielmi lxx Episcopi Papiensi versus recitat Ferrarius :

Crispinus vir mitissimus,
Director Epiphanius,
Cui successit protinus
In gradibus officiis.

6 De eodem ista quoque cecinit S. Ennodius Carm. lib. 1, Carmine ix, sive Panegyrico in tricennialibus S. Epiphani habitu :

Crispinum petit inde libens, quem dicere digno
Non datur eloquio, nec si modo surgat Averno
Qui potuit rigidas de rupibus Apennini,
Flumina cum starent, ad plectrum ducere silvas.
Helias fuit hic mage nam quis Helisæum
Linqueret in terris, duplato munere palmae
Nutritus quem lacte pio, quod ab ubere Paulus
Pressit Evangelicis plena est cui dextra papillis?
Salve sancte parens : semper salvete recepti
Crispini cineres : ad ejus jura redundat
Quidquid in hoc Christi mirarum dogmate dignum.

Laudatur a S.
Ennodio.

DE S. VALENTINO II,

INTERAMNENSI EPISCOPO.

CIRCITER AN.
CHRISTI
XXXIII.
VII JANUARII.

S. Valentini
natalis.

Valentinum Interamnensem Episcopum et Martyrem colit Ecclesia xiv Februarii. Altum eo multo juniores ejusdem Sedis Antistitem refert Ferrarius in generali Catalogo Sanctorum VII Januarii his verbis: Interamna in Umbria S. Va-

lentinum Episcopi et Confessoris. Et fusius in Catalogo Sanctorum Italiæ ex quodam ms. Martyrologio Ecclesiæ Interamnensis, in quo tamen, ut ait, nonnulla de eo dicuntur, quæ ad S. Valentini Passaviensem pertinent.

2 De